

DỰ THẢO ÁN LỆ SỐ 1¹

ÁN LỆ SỐ /AL

Về áp dụng tình tiết giảm nhẹ “Người phạm tội là người khuyết tật đặc biệt nặng”

Được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thông qua ngày ... tháng ... năm 2023 và được công bố theo Quyết định số /QĐ-CA ngày ... tháng ... năm 2023 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

Nguồn án lệ:

Bản án hình sự phúc thẩm số 80/2020/HS-PT ngày 17/7/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định về vụ án “Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ” đối với bị cáo Nguyễn Văn B.

Vị trí nội dung án lệ:

Đoạn 4 phần “Nhận định của Tòa án”.

Khái quát nội dung của án lệ:

- Tình huống án lệ:

Sau khi thực hiện hành vi phạm tội, bị cáo được cơ quan có thẩm quyền kết luận là người khuyết tật đặc biệt nặng.

- Giải pháp pháp lý:

Trường hợp này, Tòa án phải áp dụng tình tiết giảm nhẹ “Người phạm tội là người khuyết tật đặc biệt nặng”.

Quy định của pháp luật liên quan đến án lệ:

Điều p khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2017.

Từ khoá của án lệ:

“Tình tiết giảm nhẹ”; “Người phạm tội là người khuyết tật đặc biệt nặng”.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 17 giờ 40 phút ngày 19/6/2019, Nguyễn Văn B và Huỳnh Văn T nhập tại nhà ông Nguyễn Văn T1 ở cùng thôn, tại đây B và T mỗi người uống hết khoảng 04 chai bia Quy Nhơn. Đến khoảng 20 giờ cùng ngày, B rủ T và Nguyễn Tấn H đi đến ngã 3 Chợ Gồm, xã Cát Hanh, huyện Phù Cát để mua phụ tùng sửa xe và ăn tối. Nguyễn Văn B (không có giấy phép lái xe theo quy định) điều khiển xe mô tô 77E1-096.93 chở T và H ngồi sau đi đến ngã 3 Chợ Gồm. Đến nơi thì B đổi ý rủ T và H đi ăn cháo gà ở Cát Tân, Phù Cát rồi B tiếp tục điều khiển xe mô

---

¹ Dự thảo án lệ này do Vụ Pháp chế và Quản lý khoa học Tòa án nhân dân tối cao đề xuất.

tô chở T và H chạy theo hướng Bắc - Nam trên Quốc lộ 1A để đến xã Cát Tân. Khoảng 21 giờ 30 phút cùng ngày, B điều khiển xe mô tô 77E1- 096.93 đến đoạn đường Quang Trung thuộc địa bàn khu An Kiều, TT. Ngô Mây, huyện Phù Cát. Lúc này, B điều khiển xe chạy với tốc độ khoảng 70km/h ở phân đường phía Tây, thì H ngồi ở phía sau xe phát hiện có xe mô tô 77E1-245.06 do bà Hồ Thị T2; sinh năm 1968, ở thôn K, xã C, huyện P điều khiển chạy cùng chiều phía trước ở cùng phân đường, với tốc độ khoảng 30km/h, cách xe của B khoảng 30m. Thấy vậy H la lên để cảnh báo nhưng B không có phản xạ gì và cũng không xử lý mà vẫn cho xe tiếp tục giữ nguyên tốc độ chạy thẳng về phía trước, dẫn đến đầu xe mô tô của B tông dọc vào bên phải xe mô tô của bà T2 theo chiều hướng từ sau ra trước, làm cả người và hai xe mô tô cùng ngã xuống đường, xảy ra tai nạn.

Hậu quả: Bà Hồ Thị T2 và Nguyễn Văn B bị thương nặng được đưa đi cấp cứu. Đến ngày 12/7/2019 thì bà T2 chết tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Bình Định. Nguyễn Tấn H và Huỳnh Văn T chỉ bị xây xát nhẹ.

Ngày 29/6/2019, kết quả xét nghiệm nồng độ cồn trong máu đối với Nguyễn Văn B là 93mg/dl (93 mg/100 ml).

Ngày 16/7/2019, Trung tâm pháp y tỉnh Bình Định có bản kết luận giám định pháp y về tử thi số 150/2019/PY-TT, kết luận nguyên nhân chết của bà Hồ Thị T2 là do: Suy hô hấp cấp do chấn thương gãy xương lồng ngực tràn máu màng phổi và đa chấn thương điều trị không hồi phục.

Tại bản án hình sự sơ thẩm số 12/2020/HS-ST ngày 16/4/2020 của Tòa án nhân dân huyện Phù Cát đã quyết định:

Tuyên bố bị cáo Nguyễn Văn B phạm tội “Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ”,

Căn cứ điểm a, b khoản 2 Điều 260; điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54 và Điều 65 của Bộ luật hình sự.

Xử phạt bị cáo Nguyễn Văn B 30 (ba mươi) tháng tù nhưng cho hưởng án treo; thời gian thử thách là 05 (năm) năm tính từ ngày xét xử sơ thẩm 16/4/2020.

Giao bị cáo Nguyễn Văn B cho Ủy ban nhân dân xã Cát Minh, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định phối hợp với gia đình bị cáo giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Trường hợp bị cáo thay đổi nơi cư trú phải thực hiện theo quy định tại 92 Luật Thi hành án hình sự.

Trong thời gian thử thách, nếu bị cáo cố ý vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật thi hành án hình sự 02 lần trở lên, thì Tòa án có thể quyết định buộc bị cáo phải chấp hành hình phạt tù của bản án này.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về trách nhiệm dân sự và biện pháp tư pháp khác, án phí và quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 12/5/2020 Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định có quyết định kháng nghị số 05/QĐ-VKS đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định xét xử phúc thẩm vụ án theo hướng không cho bị cáo hưởng án treo.

Tại phiên toà Kiểm sát viên đề nghị quan điểm giải quyết vụ án: Đề nghị hội đồng xét xử áp dụng điểm b khoản 1 Điều 355, điểm d khoản 2 Điều 357 BLTTHS. Chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định. Xử phạt bị cáo Nguyễn Văn B 30 tháng tù.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

[1] Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên toà, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[2] Tại phiên tòa phúc thẩm, bị cáo khai nhận hành vi phạm tội phù hợp với lời khai của bị cáo tại cơ quan điều tra, tại phiên tòa sơ thẩm và các tài liệu khác có trong hồ sơ vụ án, thể hiện: Khoảng 20 giờ ngày 19/6/2019, Nguyễn Văn B (không có giấy phép lái xe theo quy định) điều khiển xe mô tô 77E1-096.93 chở Huỳnh Văn T và Nguyễn Tấn H tham gia giao thông khi có nồng độ cồn trong máu là (93mg/100ml). Khi đến đoạn đường Quang Trung thuộc địa bàn khu An Kiêu, thị trấn Ngô Mây, huyện Phù Cát. Do không làm chủ tốc độ và thiếu quan sát nên không phát hiện phía trước cùng chiều có xe mô tô 77E1-245.06 do bà Hồ Thị T2 điều khiển mà vẫn cho xe tiếp tục giữ nguyên tốc độ chạy thẳng về phía trước, dẫn đến đầu xe mô tô của B tông dọc vào bên phải xe mô tô bà T2 theo hướng từ sau ra trước, làm bà T2 tử vong, B bị thương tích rất nặng. Do đó cấp sơ thẩm đã xét xử bị cáo Nguyễn Văn B về tội “Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ” quy định tại điểm a, b khoản 2 Điều 260 BLHS là có căn cứ, đúng pháp luật.

[3] Xét kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định, đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định xét xử phúc thẩm vụ án theo hướng không cho bị cáo Nguyễn Văn B hưởng án treo, hội đồng xét xử thấy rằng: Bị cáo Nguyễn Văn B không có giấy phép lái xe mô tô hạng A1, điều khiển xe mô tô biển kiểm soát 77E1-096.93 chở Huỳnh Văn T và Nguyễn Tấn H tham gia giao thông khi có nồng độ cồn trong máu là 93mg/100ml (vượt 50mg/100 ml), chở quá số người quy định, điều khiển xe thiếu quan sát, không làm chủ tốc độ, không giữ khoảng cách an toàn, không tuân thủ các quy định Luật giao thông đường bộ nên đã đề mô tô do mình điều khiển tông vào xe mô tô BKS 77E-245.60 do bà Hồ Thị T2 điều khiển, hậu quả làm 01 người chết. Xét tính chất, mức độ, hậu quả bị cáo gây ra là nghiêm trọng. Bản thân bị cáo nhận thức nguyên nhân gây ra tai nạn này lỗi hoàn toàn thuộc về bị cáo. Do đó, sau khi phạm tội bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải và tích cực bồi thường cho gia đình bị hại 140.000.000 đồng, đại diện gia đình bị hại có đơn đề nghị hội đồng xét xử xem xét cho bị cáo được hưởng án treo. Trong vụ án này, bị cáo cũng bị thương tích rất nặng phải điều trị dài ngày tại nhiều bệnh viện khác nhau. Theo hồ sơ bệnh án tại Bệnh viện Quốc tế chấn thương chỉnh hình Sài Gòn cho thấy bị cáo Nguyễn Văn B bị gãy trật 1 bên máu khớp C6, C7 bên trái, liệt một phần chân trái, tổn thương tủy ngang C6, C7.

Phương pháp điều trị: Phẫu thuật giải ép + hàn liên thân đốt với nệm PeeK có xương + nẹp ốc C6, C7 lồi trước. Tại biên bản giám định y khoa số 63/GĐYK-NKT ngày 20.02.2020 của Hội đồng giám định y khoa Bình Định thì kết quả khám hiện tại: Nguyễn Văn B bị chấn thương sọ não tụ máu ngoài màng cứng đã phẫu thuật, chấn thương cột sống cổ, gãy trật một bên máu khớp C6, C7 bên trái, tổn thương tủy ngang 06, 07 đã phẫu thuật giải ép + hàn liên thân đốt với nệm Peek có xương + nẹp ốc 06, 07 lồi trước. Hiện tại liệt tứ chi mức độ nặng không thể tự thực hiện việc phục vụ nhu cầu sinh hoạt cá nhân hàng ngày. Kết luận Nguyễn Văn B bị khuyết tật mức độ đặc biệt nặng. Tại phiên tòa phúc thẩm hôm nay, bị cáo không thể đứng để khai báo, sức khỏe rất yếu, hoàn cảnh gia đình bị cáo hiện đang gặp khó khăn, cha bị khuyết tật nặng, bản thân bị cáo vẫn tiếp tục điều trị bệnh, vợ bị cáo phải nghỉ việc để chăm sóc cho bị cáo.

[4] Xét thấy, bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ, nhân thân tốt, bản thân bị liệt tứ chi. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm đã áp dụng các điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54 và Điều 65 của Bộ luật hình sự; xử phạt bị cáo Nguyễn Văn B 30 tháng tù nhưng cho hưởng án treo là phù hợp. Tại biên bản giám định y khoa số 63/GĐYK-NKT ngày 20/02/2020 của Hội đồng giám định y khoa Bình Định kết luận bị cáo B bị khuyết tật đặc biệt nặng nên cấp phúc thẩm áp dụng thêm tình tiết giảm nhẹ cho bị cáo quy định tại điểm p khoản 1 Điều 51 BLHS. Từ những căn cứ nêu trên, hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định. Giữ nguyên bản án sơ thẩm.

[5] Về án phí: Bị cáo không phải chịu án phí Hình sự phúc thẩm.

[6] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị giữ nguyên.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

[1] Căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 355; Điều 356 của Bộ luật tố tụng hình sự. Không chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định; Giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Tuyên bố bị cáo Nguyễn Văn B phạm tội “Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ

Căn cứ điểm a, b khoản 2 Điều 260; điểm b, p, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54 và Điều 65 của Bộ luật hình sự.

Xử phạt bị cáo Nguyễn Văn B 30 (ba mươi) tháng tù nhưng cho hưởng án treo; thời gian thử thách là 05 (năm) năm tính từ ngày xét xử sơ thẩm 16/4/2020.

Giao bị cáo Nguyễn Văn B cho Ủy ban nhân dân xã Cát Minh, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định phối hợp với gia đình bị cáo giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Trường hợp bị cáo thay đổi nơi cư trú phải thực hiện theo quy định tại khoản 3 Điều 92 Luật Thi hành án hình sự.

Trong thời gian thử thách, nếu bị cáo cố ý vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật thi hành án hình sự 02 lần trở lên, thì Tòa án có thể quyết định buộc bị cáo phải chấp hành hình phạt tù của bản án này.

[2] Về án phí: Bị cáo Nguyễn Văn B không phải chịu án phí HSPT.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

NỘI DUNG ÁN LỆ:

“[4] Xét thấy, bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ, nhân thân tốt, bản thân bị liệt tứ chi. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm đã áp dụng các điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 54 và Điều 65 của Bộ luật hình sự; xử phạt bị cáo Nguyễn Văn B 30 tháng tù nhưng cho hưởng án treo là phù hợp. Tại biên bản giám định y khoa số 63/GĐYK-NKT ngày 20.02.2020 của Hội đồng giám định y khoa Bình Định kết luận bị cáo B bị khuyết tật đặc biệt nặng nên cấp phúc thẩm áp dụng thêm tình tiết giảm nhẹ cho bị cáo quy định tại điểm p khoản 1 Điều 51 BLHS. Từ những căn cứ nêu trên, hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định. Giữ nguyên bản án sơ thẩm.”